

آیین نامه اجرایی تبصره (۴) قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذیصلاح به عنوان حسابدار رسمی مصوب ۱۳۷۹/۶/۱۳ و اصلاحیه‌های ۱۳۸۷/۱/۱۰ و ۱۳۸۹/۹/۲۷ و ۱۳۹۲/۷/۱۷ هیات وزیران

ماده 1:

به منظور اعمال نظارت مالی بر واحدهای تولیدی، بازرگانی و خدماتی و همچنین حصول اطمینان از قابل اعتماد بودن صورتهای مالی واحدهای مزبور در جهت حفظ منافع عمومی، صاحبان سرمایه و دیگر اشخاص ذینفع، اشخاص حقیقی و حقوقی به ترتیبی که در این آیین نامه معین می‌شود از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران رسمی شاغل و موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران استفاده خواهند نمود.

ماده 2:

اشخاص حقوقی ذیل مکلفند حسب مورد «حسابرس و بازرس قانونی» یا «حسابرس» خود را از میان موسسات حسابرسی که عضو جامعه حسابداران رسمی ایران می‌باشند، انتخاب نمایند:

الف- شرکت‌های پذیرفته شده یا متقاضی پذیرش در بورس اوراق بهادار و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها.

ب- شرکت‌های سهامی عام و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها.

ج- شرکت‌های موضوع بندهای الف و ب (7) قانون اساسنامه سازمان حسابرسی با رعایت ترتیبات مقرر در تبصره یک ماده (132) قانون محاسبات عمومی.

هـ- شعب و دفاتر نمایندگی شرکت‌های خارجی - مصوب 1376 - در ایران ثبت شده.

و- موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکت‌ها، سازمان‌ها و موسسات تابعه و وابسته به آنها.

ز- سایر اشخاص حقوقی و حقیقی زیر که با در نظر گرفتن عواملی از قبیل درجه اهمیت، حساسیت و حجم فعالیت آنها (میزان فروش محصولات یا خدمات، جمع دارایی‌ها، تعداد پرسنل و میزان سرمایه) و همچنین میزان ظرفیت کاری موسسات حسابرسی و حسابداران رسمی، مشخصات یا فهرست آنها توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تا پایان دی ماه هر سال اعلام می‌گردد.

1) شرکت‌های سهامی خاص و سایر شرکت‌ها و همچنین موسسات انتفاعی و غیر تجاری.

2) شرکت‌ها و موسسات تعاونی و اتحادیه‌های آنها.

3) اشخاص حقیقی که طبق مقررات قانونی مربوط، مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند.

تبصره 1:

اشخاص موضوع این ماده می‌توانند از خدمات سازمان حسابرسی که تنها موسسه حسابرسی دولتی می‌باشد، به عنوان «حسابرس و بازرس قانونی» یا «حسابرس» خود حسب مورد استفاده نمایند.

تبصره 2:

ضوابط تشخیص شرکت‌های تابعه و وابسته، با توجه به اصول و ضوابط حسابداری موضوع بند ز ماده (7) اساسنامه سازمان حسابرسی تعیین می‌گردد.

تبصره 3:

با تعیین و اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌توان برای «حسابرسی و بازرسی قانونی» یا «حسابرسی» اشخاص موضوع بند ز این ماده، از خدمات حسابداران رسمی نیز استفاده کرد.
ماده 3:

صورت‌های مالی اشخاص موضوع ماده (2) که حسب مورد فاقد گزارش «حسابرسی و بازرسی قانونی» یا «گزارش حسابرسی» موضوع این آیین‌نامه باشد در هیچ یک از وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و بیمه‌ها، موسسات اعتباری غیر بانکی، سازمان بورس اوراق بهادار و موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی معتبر نمی‌باشد و به نفع اشخاص مزبور قابل استناد نخواهد بود.

تبصره:

استفاده اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این ماده از تسهیلات قابل آرایه توسط وزارتخانه‌ها، موسسات، سازمان‌ها، دستگاه‌ها و شرکت‌های مذکور در این ماده که وفق مقررات و ضوابط اعلام شده مستلزم آرایه صورت‌های مالی می‌باشد، حسب مورد منوط به آرایه گزارش حسابدار رسمی یا موسسه حسابرسی موضوع این آیین‌نامه می‌باشد.
ماده 4:

حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی مکلفند در گزارش «حسابرسی و بازرسی قانونی» یا «گزارش حسابرسی» که با رعایت [قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب 1347](#) و طبق اصول و ضوابط حسابرسی تهیه می‌شود، نسبت به حساب‌ها و صورت‌های مالی رسیدگی شده درباره موارد زیر صریحاً اظهار نظر نمایند:
الف) رعایت قوانین و مقررات تجاری، مالیاتی و سایر قوانین و مقررات مرتبط با فعالیت شخص مورد رسیدگی.
ب) رعایت اصول و ضوابط حسابداری در تهیه و آرایه صورت‌های مالی و یادداشت‌های همراه صورت‌های مزبور.
ج) نحوه آرایه وضعیت مالی و نتایج عملیات شخص مورد رسیدگی در صورت‌های مالی.
تبصره 1:

هر گاه حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی در جریان رسیدگی، به هر گونه تخلف از مقررات موضوع این ماده از ناحیه هیات مدیره و مدیر عامل برخورد نمایند، مکلفند موارد را در گزارش خود منعکس کنند.
تبصره 2:

مقصود از اصول و ضوابط حسابرسی، اصول متعارف در حرفه حسابرسی و استانداردهای موضوع بند ز ماده (7) [اساسنامه سازمان حسابرسی](#) و آیین رفتار حرفه‌ای موضوع بند (3) ماده (6) [اساسنامه جامعه حسابداران رسمی ایران](#) می‌باشد.
تبصره 3:

مقصود از اصول و ضوابط حسابداری، اصول متداول در حسابداری و استانداردهای موضوع بند ز ماده (7) [اساسنامه سازمان حسابرسی](#) می‌باشد.
ماده 5:

حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی که عهده‌دار انجام وظایف حسابرسی و بازرسی قانونی و یا حسابرسی اشخاص مشمول ماده (2) این آیین‌نامه می‌باشد، در صورت درخواست اشخاص مزبور در اجرای [ماده 272](#) قانون مالیاتهای مستقیم و در صورت قبول درخواست مؤدی طبق [ماده 27](#) قانون مالیات بر ارزش افزوده مکلفند علاوه بر گزارش موضوع ماده (4) فوق، گزارش حسابرسی مالیاتی جداگانه طبق نمونه‌ای که از طرف سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و در دسترس قرار می‌گیرد، تنظیم و جهت تسلیم به اداره امور مالیاتی مربوط در اختیار مؤدی قرار دهند. گزارش مذکور باید شامل موارد زیر باشد:

الف) اظهار نظر نسبت به کفایت دفاتر و اسناد و مدارک حسابداری برای امر حسابرسی طبق مفاد قانون مالیاتهای مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده و مقررات مربوط با رعایت اصول و ضوابط و استانداردهای حسابداری.

ب) تعیین درآمد مشمول مالیات، مأخذ مشمول مالیات بر ارزش افزوده و مالیات متعلق به هر دوره مالیاتی حسب مورد بر اساس قوانین مالیاتهای مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده و مقررات مربوط.

ج) اظهار نظر نسبت به مالیاتهای تکلیفی که مؤدی به موجب قانون مالیاتهای مستقیم مکلف به کسر و پرداخت آن به سازمان

امور مالیاتی کشور بوده است .

د) سایر مواردی که در نمونه گزارش حسابرسی مالیاتی مورد نظر سازمان امور مالیاتی کشور تعیین خواهد شد .
تبصره 1:

گزارش حسابرسی مالیاتی در مورد مالیات بر ارزش افزوده نیز با توجه به بند (ه) ماده واحده قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذیصلاح به عنوان حسابدار رسمی - مصوب 1372 و تبصره (4) آن به ترتیبی خواهد بود که در نمونه گزارش حسابرسی مالیاتی تنظیمی سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌گردد .
تبصره 2:

هر گاه حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی در اجرای بند «الف» این ماده به موارد ایرادی برخورد نمایند که به نظر آنها به اعتبار دفاتر خللی وارد ننماید و تعیین درآمد واقعی مشمول مالیات و مأخذ مشمول مالیات بر ارزش افزوده و مالیات متعلق به هر دوره مالیاتی امکان‌پذیر باشد ، ضمن درج موارد ایراد در گزارش خود ، درآمد مشمول مالیات و مأخذ مشمول مالیات بر ارزش افزوده و مالیات متعلق به هر دوره مالیاتی را تعیین خواهد کرد . در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک مزبور برای محاسبه درآمد مشمول مالیات و تعیین مأخذ مشمول مالیات بر ارزش افزوده و مالیات متعلق به هر دوره مالیاتی غیر قابل رسیدگی تشخیص داده شود یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین‌نامه مربوط مورد قبول واقع نشود ، حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی باید پس از ارایه گزارش حسابرسی مالیاتی حاوی اظهار نظر نسبت به کفایت اسناد و مدارک و دفاتر برای امر حسابرسی مالیاتی ، موضوع را به طور کتبی با ذکر دلایل به اداره امور مالیاتی ذیربط اعلام نماید ، در این صورت اداره امور مالیاتی مکلف است مطابق مقررات موضوعه نسبت به رسیدگی و تعیین درآمد مشمول مالیات و مأخذ مشمول مالیات بر ارزش افزوده و مالیات متعلق به هر دوره مالیاتی اقدام نماید .
تبصره 3:

چنانچه قبل یا بعد از صدور برگ تشخیص مالیات ، اطلاعات و مدارکی در مورد فعالیت‌های مالی به دست آید که در نتیجه نیاز به بررسی دفاتر و اسناد و مدارک مودی ذیربط و توضیحات تکمیلی حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی باشد ، رییس اداره امور مالیاتی موضوع را با ذکر مصداق به طور کتبی از حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی استعلام خواهد نمود که به ترتیب زیر عمل خواهد شد:
الف) حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی مکلفند ظرف یک ماه از تاریخ دریافت استعلام ، دفاتر و اسناد و مدارک مربوط را بررسی و در صورتی که فعالیت مزبور در دفاتر ثبت نشده باشد ، موضوع عدم ثبت فعالیت مالی را به طور کتبی به اطلاع رییس اداره امور مالیاتی برسانند ، در این صورت اداره امور مالیاتی بر اساس پاسخ واصل شده ، مطابق قانون و مقررات موضوعه اقدام خواهد نمود .

ب) در صورتی که فعالیت مالی مزبور در دفاتر ثبت شده باشد ، حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی مکلفند ظرف یک ماه از تاریخ دریافت استعلام ، ثبت فعالیت‌های مورد استعلام در دفاتر مودی را ضمن توضیحات تکمیلی با ذکر شماره سند حسابداری همراه با تصویر اسناد حسابداری و مدارک ضمیمه به آن ، به طور کتبی به اطلاع رییس اداره امور مالیاتی برسانند .

ج) در صورتی که پاسخ حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی با توجه به قسمت اخیر تبصره (1) [ماده \(272\)](#) قانون مالیات‌های مستقیم و اسناد و مدارک ارسالی و توضیحات تکمیلی داده شده ، به نظر رییس اداره امور مالیاتی با قانون و مقررات مربوط تطبیق ننماید ، اداره امور مالیاتی موضوع را با شرح استدلال عدم پذیرش به هیئت سه نفری موضوع بند «ب» تبصره (1) ماده (6) این آیین نامه ارجاع خواهد نمود .

د) در صورتی که حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی ظرف یک ماه از تاریخ دریافت استعلام نسبت به ارایه پاسخ لازم به رییس اداره امور مالیاتی مربوط اقدام نکنند ، اداره امور مالیاتی با استعلام و یا مراجعه به مودی طبق قانون و مقررات موضوعه اقدام خواهد نمود .

تبصره 4:

اشخاصی که انجام حسابرسی مالیاتی را به حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی ارجاع می‌نمایند ،

مکلفند یک نسخه از قرارداد با حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان را همراه با اظهارنامه مالیاتی به اداره امور مالیاتی مربوط تسلیم نمایند .

تبصره 5:

در مواردی که پرونده مالیاتی مؤدیان مذکور در جلسه هیئت سه نفری موضوع بند (3) ماده (97) قانون مالیاتهای مستقیم مطرح باشد ، یکی از اعضای هیات مزبور توسط رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور از بین حسابداران رسمی انتخاب می شود . چنانچه در بعضی از نقاط کشور ، انتخاب حسابدار رسمی امکانپذیر نباشد ، سازمان امور مالیاتی کشور می تواند از سایر حسابرسان بند (3) ماده (97) قانون مالیاتهای مستقیم در جلسات مزبور استفاده نماید (تصویب نامه 1389/12/11 هیات وزیران).

ماده 6:

اداره امور مالیاتی گزارش حسابرسی مالیاتی را بدون رسیدگی قبول و مطابق مقررات برگ تشخیص مالیات و یا برگ مطالبه صادر می نماید.

تبصره 1:

چنانچه قبل از صدور برگ تشخیص مالیات یا اوراق مطالبه مالیات یا برگ استرداد مالیات اضافه پرداختی نسبت به ارایه گزارش حسابرسی مالیاتی در خصوص بندهای «ب» هزینه (هزینه های قابل قبول ، استهلاکات) و خرید و عرضه کالا و خدمات و «ج» (از جمله مالیات بر ارزش افزوده ، مالیات های مالیات های تکلیفی و حقوق) ماده (5) این آیین نامه و معافیت های مالیاتی نیاز به توضیحات تکمیلی حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی باشد ، رییس اداره امور مالیاتی موضوع را با ذکر مصداق به طور کتبی از حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی استعلام خواهد نمود که به ترتیب زیر عمل خواهد شد:

الف) حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی مکلفند ظرف یک ماه از تاریخ دریافت استعلام ، توضیحات تکمیلی را به رییس اداره امور مالیاتی ارایه نمایند ، در غیر این صورت و یا اعلام عدم دسترسی به دفاتر و اسناد و مدارک مؤدی از سوی حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی ، اداره امور مالیاتی مطابق مقررات موضوعه جهت رسیدگی و تشخیص درآمد مشمول مالیات و مالیاتهای تکلیفی و تعیین مأخذ مشمول مالیات بر ارزش افزوده و مالیات متعلق به هر دوره مالیاتی مؤدی اقدام خواهد نمود .

ب) در صورتیکه پاسخ حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی از لحاظ انطباق با قوانین و مقررات مالیاتی حسب نظر رییس اداره امور مالیاتی کافی به مقصود نباشد ، موضوع به هیئتی متشکل از نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور و دبیر شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران (نماینده سازمان حسابرسی در مورد گزارش های حسابرسی مالیاتی آن سازمان) و یک نفر از حسابداران رسمی به انتخاب رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور ارجاع می گردد . هیئت با حضور اکثریت اعضا (تصویب نامه 1389/12/11 هیات وزیران) رسمیت یافته و رای اکثریت اعضای هیئت مذکور ، مورد قبول سازمان امور مالیاتی کشور و جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی بوده و مبنای حل و فصل پرونده ذریبط قرار خواهد گرفت . بررسی های هیات یاد شده حسب مورد شامل مذاکره با حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی گزارش دهنده ، مشاهده و بررسی اسناد و مدارک حسابرسی مالیاتی در رابطه با موضوع یا موضوعات مورد استعلام اداره امور مالیاتی و درخواست انجام رسیدگی های تکمیلی توسط حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی و اعلام نتیجه به هیئت خواهد بود .

تبصره 2:

نحوه اداره و تشکیل جلسات هیئت موضوع بند «ب» تبصره (1) این ماده به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط هیئت مزبور تهیه و به تصویب رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور می رسد .

تبصره 3:

رؤسای ادارات امور مالیاتی و حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی باید تمهیداتی به کاربرند تا استعلام و ارسال پاسخ در مهلت های تعیین شده انجام شود . مکاتبات بین اداره امور مالیاتی و حسابدار رسمی و بالعکس باید با

ابلاغ کتبی و از طریق پست سفارشی صورت پذیرد .

تبصره 4:

چنانچه هیئت موضوع بند «ب» تبصره (1) این ماده با اکثریت آراء حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی و یا سازمان حسابرسی را به لحاظ عدم رعایت دستورالعمل حسابرسی مالیاتی و سایر مقررات مالیاتی در تنظیم گزارش حسابرسی مالیاتی مقصر تشخیص دهد ، سازمان امور مالیاتی کشور نظر هیئت را جهت طرح در هیئت‌های انتظامی جامعه حسابداران رسمی یا کمیته انضباطی سازمان حسابرسی ارسال خواهد نمود . جامعه حسابداران رسمی ایران و سازمان حسابرسی مکلفند یک نسخه از رأی هیئت‌های انتظامی یا کمیته انضباطی را جهت اطلاع به سازمان امور مالیاتی کشور گزارش مربوط را به وزیر امور اقتصادی و دارایی ارائه و ارسال نمایند .

ماده 7:

سایر اشخاص حقوقی و حقیقی که مشمول مفاد ماده (2) این آیین‌نامه نمی‌گردند ، می‌توانند حسابرسی صورت‌های مالی و تنظیم گزارش مالیاتی خود را به حسابدار رسمی یا موسسه حسابرسی ارجاع و گزارش مزبور را ، به ضمیمه اظهارنامه مالیاتی و صورت‌های مالی ، و یا ظرف مهلت مقرر در ماده (6) این آیین‌نامه به اداره امور مالیاتی مربوط تسلیم نمایند. در این صورت ، مشمول مفاد مواد 5 و 6 ذیل آن خواهند بود .

ماده 8:

اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند با کسب نظر موافق سازمان تامین اجتماعی ، حسابرسی دفاتر قانونی و تنظیم گزارش تعیین مبالغ مشمول کسر حق بیمه خود را به حسابداران رسمی یا موسسات حسابرسی موضوع این آیین‌نامه ارجاع و حسابداران و موسسات مذکور با رعایت تکالیف کارفرمایان بر مبنای قوانین ، مقررات و دستورالعمل‌های سازمان تامین اجتماعی ، گزارش حسابرسی لازم را تهیه کنند ، که در این صورت گزارش مزبور مبنای محاسبه حق بیمه قرار خواهد گرفت .

تبصره:

حکم این ماده مانع مطالبه حق بیمه ناشی از اشتباه در محاسبات و موارد ذکر نشده در گزارش حسابرسی مذکور در فوق طبق مقررات تامین اجتماعی و سایر مقررات ، حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ تسلیم گزارش نخواهد بود .

ماده 9:

اشخاص حقوقی و حقیقی می‌توانند با کسب نظر موافق دستگاه‌های دولتی دریافت کننده مالیات‌های غیر مستقیم ، ما به‌التفاوت‌های قیمت کالا و خدمات ، حقوق و عوارض شهرداری‌ها ، آموزش و پرورش ، تربیت بدنی و سایر موارد ، از خدمات حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی برای تهیه گزارش‌های حسابرسی ویژه در خصوص موارد یاد شده استفاده نمایند . در این صورت دستگاه‌های دولتی مذکور موظفند گزارش‌های حسابرسی ویژه مزبور را مبنای محاسبه و دریافت مطالبات خود قرار دهند .

تبصره:

دستگاه‌های دولتی موضوع این ماده راساً نیز می‌توانند حسابرسی ویژه و تهیه گزارش مربوط در خصوص اشخاص حقوقی و حقیقی را به حسابداران رسمی یا موسسات حسابرسی واگذار نمایند . در این صورت پرداخت حق‌الزحمه طبق مقررات مربوط به عهده دستگاه دولتی ذیربط خواهد بود .

ماده 10:

کلیه اشخاص موضوع این آیین‌نامه که مجازند طبق مقررات ارزی کشور تمام یا قسمتی از درآمد ، اصل سرمایه ، سود سرمایه‌گذاری ، حق‌الامتياز ، اقساط و سود تسهیلات دریافتی و موارد مشابه را به ارز و از طریق شبکه بانکی به خارج از کشور منتقل نمایند مکلفند حسب مورد گزارش ویژه سازمان حسابرسی یا موسسه حسابرسی و یا حسابدار رسمی در خصوص اظهار نظر نسبت به انطباق میزان ارز مورد تقاضا با مستندات و مقررات مربوط را به درخواست خود منضم نمایند .

تبصره 1:

حکم این ماده شامل خرید کالا و خدمات و اخذ تسهیلات از خارج از کشور که عملیات آن از طریق اعتبارات اسنادی ، ثبت سفارش و امثال آنها صورت می‌گیرد و مشمول اعمال نظارت مراجع ذیربط دیگر می‌باشد ، نخواهد بود .

تبصره 2:

هیات مذکور در ماده (2) [قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی مصوب سال 1334](#) می‌تواند حسب مورد از خدمات سازمان حسابرسی یا موسسات حسابرسی یا حسابداران رسمی استفاده نماید .

ماده 11:

کلیه گزارش‌های حسابداران رسمی باید حسب مورد به وسیله حسابدار رسمی با درج نام و نام خانوادگی و شماره عضویت و امضای یکی از شرکای موسسه با ذکر نام و نام خانوادگی و شماره عضویت وی و مهر موسسه برسد .

ماده 12:

اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند علاوه بر موارد فوق‌الذکر از سایر خدمات مجاز حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی موضوع ماده (1) «[اساسنامه جامعه حسابداران رسمی ایران](#)» نیز استفاده نمایند .

ماده 13:

تا تاریخ تصویب آیین اخلاق و رفتار حرفه‌ای حسابداران موضوع بند 3 ماده (6) [اساسنامه جامعه حسابداران رسمی ایران](#) ، گزارش حسابدار رسمی یا موسسه حسابرسی که در سرمایه و منافع واحد مورد رسیدگی شریک و سهام بوده ، یا با واحد مزبور معاملات بازرگانی و انتفاعی داشته و به آن واحد خدمات حسابداری و مالی ارائه نموده و یا از طرف آن واحد وکالت حضور در جلسات هیات مدیره داشته باشد ، معتبر نبوده و به نفع واحد مزبور قابل استناد نخواهد بود .

تبصره:

در صورتی که حسابدار رسمی و یا موسسه حسابرسی ، عهده‌دار ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی به صاحبکار شده باشد ، باید ضمن اعلام مراتب به دبیرکل جامعه (قبل از شروع به عملیات حسابرسی) و رعایت دقیق اصول و ضوابط حرفه‌ای به گونه‌ای عمل کند که به صلاحیت حرفه‌ای و استقلال و خدشه وارد نشود .

ماده 14:

در مواردی که مراجع قضایی و یا داور اعم از داخلی و یا خارجی درخواست استفاده از خدمات حسابداران رسمی و یا موسسات حسابرسی را داشته باشند ، جامعه حسابداران رسمی ایران نسبت به ارسال فهرست حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی اقدام خواهد نمود . شخص منتخب مکلف است مراتب را به اطلاع جامعه حسابداران رسمی ایران برساند .